SHNB



SOCIETAT D'HISTÒRIA
NATURAL DE LES BALEARS

XLè Aniversari

Discurs d'homenatge als socis anyencs de la Societat d'Història Natural de les Balears

Palma, 3 de febrer 1994

Il.lustres Srs., senyores i senyors:

Les meves paraules han d'ésser d'agraïment. Primer a l'Obra Social i al Centre de Cultura de *Sa Nostra* que ens ha acollit en aquest homenatge i que ha assumit les despeses de la producció del video biogràfic de Guillem Colom. L'homenatge l'hem d'agrair a les Conselleries de Cultura, la d'Obres Públiques i Ordenació del Territori i a la d'Agricultura i Pesca. Els seus directors generals ens honoren amb la seva presència.

El Dr. Antonio Rodríguez ha sintetitzat la història de la Societat. Són 47 anys de naturalisme a les Balears amb 40 d'història de la Societat. Arribats al 40è aniversari pens que és un bon moment per a fer unes reflexions, no tant del que ha passat sinó del que ha de venir.

Hi ha dos aspectes clars en els nostres Estatuts sobre els quals emmarcam les activitats de la Societat. L'un és la investigació i difusió dels coneixement cientifics i l'altre la conservació del Patrimoni Natural.

Investigació i difusió

L'ànima de la Societat és el seu Bolletí, representa el nostre nexe de comunicació científica, la nostra projecció internacional i el nostre recurs per augmentar la biblioteca, essencial per a la investigació i per els aspectes aplicats d'aquesta.

El Bolletí manté un nivell de qualitat gràcies als avaluadors de la revista, i una difusió important, que podríem incrementar considerablement i sense problemes si dispossàsim d'un bibliotecari a sou. A més, la revista està inclosa dins les bases

de dades bibliogràfiques internacionals, la qual cosa és una garantia d'èxit divulgatiu dels treballs publicats.

El Bolletí és el lloc idoni i més rendible on publicar les investigacions naturalístiques i ambientals de les Balears sense que això exclogui la publicació a revistes internacionals especialitzades en temes particulars.

Vos estic sol.licitant clarament als naturalistes i ambientalistes que utilitzeu el bolletí, és la manera de no perdre 40 anys que duim darrera, que són 40 anys d'anar davant d'els que encara no han començat. El Bolletí és una revista reconeguda amb un cert prestigi que s'afageix a una publicació amb tradició, amb una història i amb una personalitat. El bolletí ha d'enregistrar totes les notícies i tota la informació ambiental de les Balears i difondrer-la arreu del món. Això ho feim ara però ho podem fer millor si aconseguim que el bolletí sigui la veu de tots els naturalistes i ambientalistes que treballen les Balears.

Des que hi ha la Universitat a les Illes Balears i, posteriorment l'Institut d'Estudis Avançats, del Consell Superior d'Investigacions Científiques, la recerca i les publicacions envers la Natura s'han incrementat molt. No obstant això, en els nous plans d'estudi de la nostra Universitat es buida de contingut ambiental i natural, la llicenciatura de ciències biològiques, a més, pràcticament desapareix la geologia dels estudis que es fan a la Universitat. El tema és tan greu que fins i tot el Col.legi Oficial de Biòlegs ha denunciat judicialment aquesta il·lògica situació que no ha passat a cap altra Universitat de l'Estat. Això afectarà la bona tendència de la investigació natural i ambiental de l'actualitat, la tradició naturalística d'aquest país i el seu desenvolupament socio-econòmic.

Per altra banda les pressions socials i estudiantils obliguen a que s'inparteixi una llicenciatura nova de ciències ambientals a la nostra Universitat, no obstant això l'obscurantisme sobre el tema és absolut.

La qüestió és preocupant, sobre tot a uns moments en que els ambientalistes ben preparats, amb una sòlida base de ciències naturals, amb base química i amb base física, són absolutament necessaris per al desenvolupament socio-econòmic de les Balears. Recursos hídrics, salinització, deforestació, ordenació territorial, disseny i restauració paisatgística, rehabilitació d'ecosistemes, residus sòlids, reciclatge, recursos energètics, recursos piscícoles, alteracions de línies de costa, etc. Són alguns problemes ben clars i greus de la nostra societat, a més la principal indústria de les Balears demana qualitat ambiental. Per tant no és el moment de redistribuir la informació existent dins informes literaris. Es el moment de fer les coses amb rigorositat. La SHNB estarà a disposició de la Universitat si aquesta ens demostrà símptomes d'intel.ligència i voluntat de fer les coses bé en aquest aspecte.

Patrimoni Natural

Des dels inicis de la Societat hi ha un anhel que fins i tot esta reflectit estatutàriament, és la il.lusió de conservar el patrimoni natural de les Balears.

Aquesta terra ha d'aspirar a tenir uns Museus d'Història Natural correctament dotats i amb garanties de que es puguin conservar i exhibir els materials museístics. Hem d'aspirar a que hi hagi uns Jardins Botànics on es conservi i exposi la Flora Balear i hem d'aconseguir la creació d'una xarxa de reserves terrestres i marines on, almanco, hi hagi representats tots els tipus d'ecosistemes de les Balears. Això és un anhel que serà realitat perquè és un dret que tenim no sols nosaltres sinó també les generacions futures.

Malgrat faci més de 40 anys que anam al darrera d'aquests temes museístics, en sentit àmpli, (els jardins son museus botànics i els parcs naturals i reserves marines, també son museus, museus de processos ecològics) així i tot, som bastant optimista, de fet, cada vegada hi ha més persones convençudes de que la conservació del patrimoni natural i cultural és la millor inversió amb garanties d'èxit per al desenvolupament socio-econòmic estable de les Balears. La indústria de les Balears és una indústria de serveis i únicament immersa dins un entorn de qualitat ambiental podrà ésser una societat de serveis de qualitat.

Com a naturalistes i universalistes que som, perquè la natura és patrimoni de tots, hem de fer una darrera reflexió. A les Balears no respectam ni conservam correctament el nostre patrimoni natural, però a més espoliam el patrimoni natural d'altres pobles. Els recursos naturals dels països del tercer món s'està expoliant, l'estam comprant els països del primer món, a un preu que sovint ni tan sols basta per a pagar els interessos del seu deute extern, per tant estam davant una retroacció positiva ben clara i contundent, menys recursos naturals més subdesenvolupament. Des d'un punt de vista ètic no tenim cap força a l'hora de sol.licitar un esforç per a la conservació del nostre patrimoni si alhora no insistim sobre aquest procés d'espoliació natural i desigualtat entre els homes. Aquesta era la darrera reflexió que vos volia fer.

Finalment pens que el nostre país ha perdut massa patrimoni natural i cultural, massa història, i ens hem de comprometre a no perdre res més. Aquest compromís que sol.licit és el veritable homenatge als nostres socis anyencs de la Societat.

Moltes gràcies.

Dr. Antoni Martínez Taberner.
President de la Societat d'Història Natural de les Balears.